

**PROIZVODNJA GOVEDEG MESA SIMENTALCA
JE USPJEŠNA****L. Summer****Sažetak**

Velika procjena vrijednosti pasmine simentalac bazira se na svojoj prihvatljivosti korištenja dvojnih osobina. Sa tom pasminom je visoka mliječnost, ali i jako dobri mogući rezultati u proizvodnji mesa. Upravo vrijednost teleta i krave su odlučujući pokazatelj farmama da se bave uzgojem simentalca. Zbog toga je jako neophodno tu mesnatost pri povećanju mliječnosti u svakom slučaju zadržati. S obzirom na mesnatost također vodimo brigu o dobrom fitnesu naše simentalaske pasmine.

Zahtjevi tržišta i proizvodnje

Nakon turbulentnih godina kravljeg ludila, slinavke i šapa u Njemačkoj se od 2005. godine cijena bikova opet djelomično stabilizirala. U zimu 2005./2006. mogao se čak bilježiti visoki porast cijena, da bi značajniji pad bio u proljeće ove godine. Začudjuće je bio zabilježen pad cijena samo u kategoriji bikova u Bavarskoj, ali ne i kod junica i krava. Proizvodnja govedeg mesa u Bavarskoj pretežno se bazira na osnovi simentalca.

Uzgojni cilj

Očito je da se pasmina simentalac i dalje koristi kao pasmina dvojnih osobina. U uzgojnom cilju simentalac, kao govedo dvojnih osobina, označava se kao pasmina jakog fitnesa i dobre proizvodnosti. Simentalska krava u proizvodnji mlijeka ima jake ekstremitete što upućuje na visoku laktaciju, stabilnost izmjene tvari, kao i za zdravlje životinje, potrebna jaka leđa i mišićavost buta. Brzi rast muške teladi prilagođava se izvanredno za uspješan tov i također su važan dodatni prihod za specijalizirane proizvođače mlijeka. U intenzivnom tovu mladih bikova postignut je prosječni dnevni prirast od 1300 gr u dobi klanja od 16 do 18 mjeseci. Od 85% do 90% bikova koji idu na klanje, 57-60% klasificira se poželjnim tržišnim klasama E i U. Krave za klanje dosežu težinu pri klanju od 350 do 450 kg. Trupovi se uglavnom označavaju klasama U i R što upućuje na osrednju prekrivenost masnim tkivom i najbolju mramoriranost.

Rad je priopćen na »27th Congress European Simmental Federation«, Hrvatska, 2007.

Ludwig Summer, Voditelj uzgoja govedarske uzgojne udruge, Njemačka

U Bavarskoj su u 2006. godini klasirani mladi bikovi (pretežno simentalac) uvršteni u klasu U 55,9% i klasu E 7,2%. Također rezultati testa u 2006. pokazuju da 209.000 zaklanih bikova simentalca koji su obuhvaćeni testom u prosjeku su dosegli klasu U.

Klaonička težina bikova u prošloj godini je iznosila 402 kg. Po podacima LKV-a u 2006. godini postignut je prosječni dnevni prirast kod tova teladi od 1.249 gr po grlu. Kod krava su približno 2/3 životinja klasirane u klase U i R.

Ekonomski značaj

Proizvodnja mesa na farmama koja drže simentalska goveda općenito pridonosi poboljšanju njihovih prihoda. Po istraživanju DLG-a za usporedbu visoko produktivnih farmi u Njemačkoj, udio prihoda od prodanog mlijeka je iznosio 17% (na farmama sa Holstein govedima 9%). Izraženo u novčanom iznosu, to znači da su farme koje drže simentalce mogle ostavriti prihod od 44,5 centi/kg. Od toga je 30,5 centi od prodaje mlijeka i 7,5 centi od prodaje mesa (kod Holsteina 3,6 centi). Stoga je za primjetiti da su krava kao i proizvedeno muško tele vrijedan kapital. U vlastitom modelu računanja u kojem su uključeni svi važni prihodi i rashodi, zaključeno je da pod sadašnjim uvjetima krava Holstein pasmine mora proizvesti 1600 kg mlijeka da bi se mogla usporediti sa simentalskom kravom.

Za mnoge udruge u Bavarskoj je prodaja muške teladi za daljnji tov je glavna stavka proizvodnje.

Ukupno je u prošloj godini u Bavarskoj prodano 150.000 teladi za tov. Od toga je gotovo 65.000 teladi otišlo na farme izvan Bavarske. Pojedine udruge kao na primjer Srednji Franken, Gornji Franken kao i Miesbahitraunstein prodali su do 80% njihove teladi izvan Bavarske. Uzgojne udruge su u tim područjima postale vođe, kako na tržištu tako i u cijenama. Redovnim objavljivanjem cijena teladi u javnosti određivala se razina cijena u regiji. Jedno daljnje, novo, zanimljivo tržište otvorilo se za pasminu simentalac u posljednje 3 godine. Pojačano su se uvodili rasplodni bikovi iz Bavarske u Holstein farme. Potražnja za rasplodnim bikovima do sada je stalno rasla. Razlozi su pored ostalih u tome da mliječne farme nisu bile zadovoljne sa proizvodnjom mesa i zdravstvenim stanjem njihovih životinja.

U proteklim godinama se iz Bavarske prodalo 300 raspolodnih bikova pasmine simentalac na cijelo područje Savezne Republike Njemačke, pretežno u Nordrhein-Westfalen i Schleswig-Holstein. Slična tendencija prikazuje se i na tržištu sperme. Naš centar za umjetno osjemenjivanje izvještava o pojačanoj po-

tražnji za spermom simentalskog goveda iz tih područja. Radi se, po njihovim podacima u prošloj godini, o redu veličine preko 100.000 doza.

Uzgojne mjere

U poslovima uzgoja potrebno je voditi računa o ranije opisanom napretku. To se događa sa novim opisivanjem uzgojnog cilja (kao gore navedeno). Također i nova težišta ka proizvodnji mesa u ukupnoj uzgojnoj vrijednosti, pridonose održavanju populacije dvojnih osobina. S klanjima iz mliječnih stada proizvode se dodatne količine kvalitetnog mesa za koje postoji povećana potražnja. Kroz pojačanu pozornost za klanje i klase (a manje za neto dnevni prirast) može se tržište bolje opskrbiti trupovima za koje postoji povećana potražnja.

Promatra li se genetički trend bikova za osjemenjivanje koji su uključeni u uzgoj, primjećuje se da se u proizvodnji mesa najvažnija obilježja mogu održati. To je još značajnije, jer ipak u praksi mnoge farme odlučujuću vrijednost daju na proizvodnju mlijeka. Aktualno ocjenjivanje iz Gruba pokazuje da bikovi sa visokom vrijednosti u mliječnosti su ipak u tendenciji pada mesnatosti, slabijeg su klasnog razreda i s manjim udjelom mišićnog tkiva u uzgojnoj vrijednosti. Isto ocjenjivanje pokazuje da bikovima u klasi mliječne vrijednosti od 112 do 123, (znači veliki dio korištenih bikova za osjemenjivanje) mesnatost neznatno opada. Sve pojedine vrijednosti su u području relativnog broja 100.